

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, PÉNTEK 1923. július 13.

186. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

TELEFON SZÁM: Kincshivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt

Fiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

AVajdaság különérdekei

A Vajdaság népe még akkor is figyelni tartozik a vajdasági képviselők munkáját, ha a vajdasági képviselők nem is a Vajdaság egész népének képviselői. Bölcs dolog följegyezni az emlékezés főkönyvébe minden ígéretet és minden cselekedet, minden békülékeny szót és ellenséges mulasztást. Soha nem lehet tudni, mikor lesz szükség összeállítani a mérleget a szavak adóssága és a tettek fizetése között. A magyarságnak tudnia kell, kik a barátai s kik az ellenfelei s kiknél hűl ki a barátság melege a választások után. Igazolással a multa s tanulságul a jövőre gyűjteni kell azokra vonatkozóan a dokumentumokat, akik a Vajdaság népe nevében beszélnek és cselekednek, ha nem is a Vajdaság egész népének megkérdése és megnyilatkozása alapja a mandátumuknak.

A Vajdaság radikális képviselői konferenciákat tartottak az elmúlt hetek folyamán s a Vajdaság külön óhaját a kormány tudomására hozták. Ez a külön óhaj egyelőre nem kívánt többet, mint azt: az agrárminisztert a vajdasági politikusok köréből nevezzék ki. Félreértés ne legyen: általános államérdeknek tartjuk, hogy vessen véget az agrárreform eddigi rendszerének. Ezt kívánja a birtokosok, a birtoknélküliek érdeke egyaránt. Rendszerváltozást személyi változás nélkül elgondolni sem lehet s ezért alig van a Vajdaságban valaki, aki nem helyeselné a vajdasági képviselőknek ezt az akcióját.

Am de a Vajdaság népének külön érdeke nemcsak az agrárreform rendszerének gyökeres változását követeli meg. Senki sincs, aki tagadhatná az agrárreform elevenbevágó fontosságát. A legégetőbb szociális problémát oldja meg a jó agrárreform és égető szociális problémákat nyit föl, ha rosszul oldják meg. Megzavarja a termelés rendjét, csökkenti az állami vagyont a hibás megoldás s olcsóbbá teszi az életet, nagyobbá a mindennapi kenyert, ha szíves, tudással és igazságérzéssel hajtják keresztül.

Es mégis, akármennyire elismerjük az agrárreform problémájának domináló fontosságát, vannak kínzó problémáink ezenkívül is. Van az állampolitikának megszámálhatatlan olyan megnyilatkozása, amelyben a Vajdaság érdeke más tekintet, más elbírálást, más méltányosságot kíván meg, mint az ország más területé. Azt látjuk, hogy a délszerbiai, a boszniai képviselők minden törvényjavaslattal szemben szószólói annak a népnek, melyet képviselnek. Látjuk, milyen és mennyi eredményt tudnak elérni ezek a

külön akciók, amiket sem politikai tekintet, sem taktikai szempont nem tölt s amiket az össze nem hangolt érdekek különbözősége hív életre.

Vajjon a vajdasági fejlett közigazgatás nem követel más tekintet, mint az oszerbiai patriarháls? A vajdasági nagykulturájú városok életét ugyanaz a belátás szabályozza, amelyik a montenegrói községeket? A Vajdaság iskolaügyéről kellő módon gondoskodtak akkor, amikor a szerbiai iskolatörvényt kiterjesztették az egész ország területére? A közhatalmas egyenlőségének gyakorlati megoldása nem kívánja a vajdasági szempontok ellenőrzését? A Vajdaság gazdasági fejlettsége követelte-e meg, hogy a kisbirtokosokat kirekesz-

szék a gazdasági forgalomból s törvényes tilalommal tartsák tőlük távol a hitelügyletek előnyeit? Van-e olyan gyakorlati megoldás, mely ne követelné azt, hogy tekintetbe vegyék annak a földnek s annak a népnek sajátos érdekeit, amelyikre alkalmazni akarnák?

A vajdasági képviselők akciója ezekre a külön érdekekre mutat rá, de ezeknek a külön érdekek legnagyobb részét elhanyagolja. A Vajdaság népet több politikai támogatásra használják föl, mint amennyi érdekét szolgálják. A Vajdaság érdekei gondviselés nélkül maradnak az ország törvényhozásában. Hacsak azt a követelést nem tekintjük gondoskodásnak, amelyik internáltatni akarta Novisad magyarságát.

Megkísérik a radikális-párt belső ellentéteinek elsímitását

A nyári szünet alatt pár napra összeül a parlament A községi választások előkészületei

Beogradból jelentik: a csütörtöki ünnepi szünetet egy radikális, mint a demokrata párt klub ülésének tartására használta fel és ez alkalommal különösen a radikálisok részéről arra törekedtek, hogy a pártban fölmerült ellentéteket elsímitsák. A radikális pártban ugyanis az utóbbi időben meglehetősen ellenzéki hangulat kezd kialakulni a kormány ténykedéseivel szemben. Egymásután jelentkeznek az elégedetlenkedő csoportok a kormánynak csaknem minden intézkedése és törvényjavaslata miatt. Az első ilyen komoly mozgalom a költségvetési tizenkettő tárgyalása alkalmával, a földpótadó miatt nyilvánult meg, amely majdnem pénzügyminiszter válsághoz vezetett. Később a kormány rekonstrukciójával kapcsolatban merült fel elégedetlenség és pedig egyrészt a vajdasági másrészt pedig a boszniai radikális képviselők részéről. A legtöbb napokban pedig a délszerbiai radikálisok léptek fel ellenzéki követelésekkel és szerdán Pasic miniszterelnöknek csak nagyon nehezen sikerült leszerelni a nála látogatást tevő délszerbiai képviselőket, akik élesen tiltakoztak az ellen a figyelmetlenség ellen, s mellyel a kormány a délszerbiai ügyeket kezeli.

A csütörtöki klubülésen újabb nehézségek merültek fel a radikális pártban a tisztviselő-törvényben és a véderő-törvényben megállapított fizetések miatt. A párt földműves képviselői ugyanis azt kívánják, hogy a hivatalnoki s tiszti fizetéseket az ország terheinek csökkentése végett szállítsák le.

Ezzel szemben a kormány és az értelmiségi osztályhoz tartozó képviselők hevesen tiltakoznak minden ilyen törekvés ellen.

Egyes kormánypárti képviselők viszont a hivatalnokok és tisztak fizetése között a tisztak javára mutakozó különbözeteleket akarják kiküszöbölni. Mindezek az ellentétek szóba kerültek az izgalmas lefolyású ülésen, amelyen Pasic tábornok, hadügyminiszter, továbbá Sztojinovic pénzügyminiszter és Trifkovic törvényegységsítő miniszter védelmezték a kormány javaslatát. Megegyezésre nem lehetett jutni, de mégis sikerült olyan megoldást találni, amely a párt egységet továbbra is megóvja. Tizenegyetagú bizottságot választottak, amelyet felhatalmaztak a vitás kérdések eldöntésére s ennek a döntésnek a klub alá fogja magát vetni. Ez a bizottság pénteken délelőtt ül össze és a törvényhozó bizottság péntek délutáni ülésén, amikor a tisztviselő-törvény megfelelő szakaszát tárgyalják, már ismét egysegesen fog a radikális párt a kormány mellett fellépni.

A pártok előkészületei a községi választásokra

A beogradi községi választások ügye mindinkább előtérbe nyomul. A pártok már megkezdtek a választási agitációt, amely egyre jobban lefoglalja a helyi szervezetek működését. Egyelőre két választási listát állítottak föl: a radikálisokét és az egyesült polgári pártok listáját, amelyet a demokrata pártban először az volt a terv,

hogy önállóan vesznek részt a községi választáson — tegnap azonban a párt főbizottsága véglegesen elhatározta, hogy a közös polgári listával veszi fel a küzdelemet. A polgári listán egyébként a polgármesterjelölt Szavits Milos, dúsgazdag beogradi demokrata képviselő.

A beogradi községi választásokkal egyidejűleg Szerbiában és Montenegroban is megtartják a választásokat.

A szkupstina nyári szünete

A képviselők legnagyobb része már idegesen várja a parlament nyári szünetének megkezdését. Ugy számítanak, hogy a véderőjavaslat vitája oly rövid lesz, hogy a tisztviselő-törvényt még júliusban tető alá hozhatja a parlament, amely ilyenformán a rendszer időben széledne szét nyári szünetre.

A kormány a költségvetési javaslatot előreláthatólag még július hóban beterjeszti és a pénzügyi bizottság a szünet alatt fogja letárgyalni. Szó van arról, hogy miután a költségvetési tizenkettő augusztus 31-én lejár, szeptember elején tehát ex-lexbe kerülne az ország, még a nyári szünet alatt egy tizenkettőről szóló javaslatot terjeszt elő a kormány, amelynek letárgyalására a parlament pár napra még augusztus folyamán összeül.

Romboló tüntetés Potsdamban

Veszedelemes méreteket öltenek a németországi élelmiszer tüntetések

Berlinből jelentik: A Potsdamban tartott hetivásáron több ezer főnyl tömeg jelent meg. A tömegben főképpen munkanélküliek, valamint sztrájkoló fémmunkások és munkásasszonyok voltak, akik viharos erővel tüntettek az élelmiszerdrágaság ellen. Megrohanták a különböző élelmiszerbódékat, a gyümölcs, lőzselék és húsárusok bódéit és kényszeríteni akarták a kereskedőket és árusokat, hogy az árakat szállítsák le. A tüntetésre a legtöbb elárusító bezárta boltját és elhagyta a vásárt. A tömeg erre végigvonult Potsdam uccáin.

Ekkor már a város üzleteit támadták meg és tomboló erővel követelték mindenütt a kereskedőktől, hogy mélyen leszállított drakon adják el áruikat. A kereskedők között pánik keletkezett, csaknem kivétel nélkül lehúzták redőnyüket és az üzleti élet egyszerre megszűnt Potsdamban.

Újabb jelentések szerint a drágaság és élelmiszerhiány miatt kitört potsdami tüntetések csütörtökön folytatódtak és az eddignél is veszedelmesebb jeleket ölthettek. Ezért a kormány elrendelte több vagon élelmiszer kiosztását a nép között.

